

Sorbus (Commixta-Gruppen) 'Birgitta' E – commixta-rönn 'Birgitta' E

Gulfruktig rönn med kompakt, upprätt växtsätt

KORT VÄXTBESKRIVNING

- Växtnamn: Sorbus (Commixta-Gruppen) 'Birgitta' E – commixta-rönn 'Birgitta' E
Härdighet: Zon 1-4
Växtsätt: Kompakt, smalt upprättväxande träd. Höjd 5-6 m.
Blomning: Vita blommor i maj
Frukt: Klargula rönnbär som sitter kvar länge i täta klasar
Blad: Blågröna friska blad, gulorange höstfärg
Växtplats: Sol-halvskugga. Anspråkslös, ej våta jordar.
Användning: I trädgård och park
Övrigt: Vacker gulfruktig rönn
E-merit: Frukten sitter längre än hos andra gulfruktiga rönnar. Friskt blågrönt bladverk. God växtkraft.
Ursprung: Utvald av Projekt P80, SLU/Alnarp (från material som erhållits från Karl-Evert Flinck, Bjuv).

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Bakgrund/ursprung

I mitten på 60-talet samlade Karl-Evert Flinck frön på en rönn i Kew Gardens i London etiketterad *Sorbus matsumurana*. Fröna såddes i Flincks trädgård i Bjuv och en handfull plantor utplanterades så småningom i trädgården där. Bland dessa iakttogs senare ett exemplar med vackert gula frukter. Detta uppförökades i P 80-projektet och gavs, efter jämförelse med andra rönnar med liknande fruktfärg, namnet 'Birgitta'.

Eftersom sorten bär drag av japansk rönn (*Sorbus commixta*) kan man ha skäl att misstänka att plantan i Kew var fel-etiketterad. I den engelska dendrologin *Trees & Shrubs hardy in the British Isles* av W.J Bean 1980, skriver man att Kew Gardens erhållit en planta under namnet *Sorbus matsumurana* från Lemoine i Frankrike 1912. Denna visade sig så småningom i stället vara *Sorbus commixta*.

Birgittarönnen har också drag av vanlig rönn (*Sorbus aucuparia*) och det är tänkbart att den gulfruktiga sorten *Sorbus aucuparia* 'Xanthocarpa' skulle kunna vara pollengivare. Japansk och svensk rönn korsar sig lätt med varandra.

Beskrivning

Sorbus 'Birgitta' har i ungdomen, som ympat, ett påfallande upprätt växtsätt. Sorten blir troligen 5-6 meter hög.

Bladen är relativt stora med 7-9 småblad och har en blågrön nyans. På hösten färgas bladen i gult och gulorange. Rönnbären sitter i täta klasar och är klargula. Fodret är litet, betydligt mindre än hos gulfruktig rönn.

Sorten är inte testad i fältförsök men andra odlingserfarenheter pekar på att härdigheten motsvarar zon 1-4.

Växtplats

Sorbus 'Birgitta' har inga speciella ståndortskrav. Liksom de flesta rönnar bör den placeras i soliga eller endast lätt beskuggade lägen.

Användning

I trädgård och park

Förökning

Birgittarönn kan ympas och okuleras på vanligt sätt och därvid bör endast *Sorbus aucuparia* användas som grundstam. Sorten kan också mikroförökas.

Övrigt

Det finns sedan tidigare flera gulfruktiga rönnsorter i odling. *Sorbus aucuparia* 'Xanthocarpa' blir större och bredare och har inte lika vacker frukt som 'Birgitta'. Bland de i Holland framställda Lombarts-hybriderna finns några gulfruktiga sorter t.ex. 'Carpet of Gold' och 'Brilliant Yellow'. De är vackra men har begränsad härdighet i Sverige. En vacker sort är *Sorbus* 'Joseph Rock' men även denna är osäker i odling och kan vinterskadas även i zon 1.

Växtbeskrivning/källa

Rune Bengtsson, SLU/Ultuna

Publicerad i serien Stad & Land, nr 108/1992. Nya träd och buskar. Movium/SLU.

Litteratur:

Bean, W.J., 1980. *Trees & Shrubs hardy in the British Isles*. 8:e omarbetade upplagan, vol. 1-4. London.